

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 lutego 2023 roku Sąd Rejonowy w Gryficach, po rozpoznaniu sprawy o sygnaturze akt I Ns 392/21, oddalił wniosek Zakładu (...) Sp. z o.o. w T. przy udziale Wspólnoty Mieszkaniowej przy ulicy (...) w T. o zezwolenie na złożenie do depozytu sądowego.

Sąd rejonowy oparł powyższe orzeczenie na ustaleniach faktycznych oraz rozważaniach prawnych przedstawionych w pisemnym uzasadnieniu postanowienia na karcie 41 akt sprawy, które sąd drugiej instancji czyni integralną częścią swojego rozstrzygnięcia.

Apelację od powyższego postanowienia wywiódł wnioskodawca domagając się jego zmiany. Zaskarżonemu rozstrzygnięciu strona apelująca zarzuca:

- a) błędne przyjęcie, że wnioskodawca ma wiedzę co do osoby wierzyciela;
- b) niezastosowanie art. 467 pkt 1 i 2 k.c. w sytuacji kiedy pierwotny wierzyciel (Wspólnota Mieszkaniowa) utracił zdolność do czynności prawnych, a jednocześnie nie posiada przedstawiciela uprawnionego do przyjęcia świadczenia, oraz sytuacji kiedy wskutek okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności nie ma on wiedzy o tym kto obecnie jest wierzycielem.

W uzasadnieniu apelacji na karcie 44 – 45 akt sprawy wnioskodawca rozwinął wyżej postawione zarzuty oraz wniosł jak na wstępie.

Sąd okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne sądu I instancji, przyjmując je za własne i czyniąc integralną częścią poniższych rozważań. W konsekwencji, sąd II instancji nie widzi konieczności ich ponownego, szczegółowego przytaczania.

Nie podziеляjąc argumentacji apelującego w pierwszej kolejności wskazać należy, iż instytucję złożenia do depozytu sądowego należy rozpatrywać w dwóch płaszczyznach – materialnoprawnej i proceduralnej. W znaczeniu materialnoprawnym złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego stanowi zdarzenie prawne, którego skutkiem jest wygaśnięcie zobowiązania cywilnoprawnego. Chociaż złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego nie jest w sensie ścisłym spełnieniem świadczenia przez dłużnika, to jednak pod względem skutków prawnych zrównane jest ze spełnieniem świadczenia. Instytucja złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego ma na celu zwolnienie dłużnika od zobowiązania oraz z ciężarów związanych z istnieniem zobowiązania, a jednocześnie prowadzi do wygaśnięcia zobowiązania z zaspokojeniem wierzyciela, a zatem jest surogatem wykonania zobowiązania i stanowi wyjątek od zasady, że świadczenie powinno być spełnione do rąk wierzyciela. Przepis art. 470 k.c. stanowi bowiem, że ważne złożenie do depozytu sądowego ma takie same skutki jak spełnienie świadczenia i zobowiązuje wierzyciela do zwrotu dłużnikowi kosztów złożenia.

Podstawy uzasadniające złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego, prawa i obowiązki stron stosunku zobowiązaniowego, wynikające z faktu złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego oraz skutki prawne złożenia regulują przepisy art. 467 k.c. – art. 470 k.c., mające charakter przepisów ogólnych, oraz inne przepisy kodeksu cywilnego i innych ustaw, mające charakter przepisów szczególnych.

W znaczeniu proceduralnym złożenie przedmiotu do depozytu sądowego jest rodzajem postępowania sądowego, uregulowanego w przepisach art. 692 k.p.c. - art. 693¹⁰ k.p.c., w którym rozstrzygana jest kwestia formalnej możliwości złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego. Treść rozstrzygnięcia sądu w takiej sprawie wyraża się albo w

udzieleniu przez sąd zezwolenia na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego albo w oddaleniu wniosku o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego. Rozpoznanie istoty sprawy w tego rodzaju postępowaniu sprowadza się natomiast do oceny, czy według przytoczonych we wniosku okoliczności złożenie do depozytu jest prawnie uzasadnione.

Przepis art. 693¹ k.p.c. stanowi bowiem, że w postępowaniu o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego sąd nie bada prawdziwości twierdzeń zawartych we wniosku, ograniczając się do oceny, czy według przytoczonych okoliczności złożenie do depozytu jest prawnie uzasadnione. „Innymi słowy, kognicja sądu depozytowego sprowadza się do badania samych twierdzeń dłużnika zawartych we wniosku. O uwzględnieniu lub nieuwzględnieniu wniosku decyduje zatem wyłącznie jego treść. Treścią tą sąd jest związany.” (Postanowienie w sprawie III Ca 180/19 - Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 5 czerwca 2019 r.).

Rozpoznanie istoty sprawy w tym postępowaniu sprowadza się zatem do oceny, czy wnioskodawca, powołując się na podstawę faktyczną złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego, z którą określony przepis prawa materialnego łączy możliwość złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego oraz czy podstawa ta jest w świetle twierdzeń wniosku uzasadniona. Na gruncie cytowanego przepisu kognicja sądu w tym postępowaniu ogranicza się zatem wyłącznie do zbadania, czy wśród okoliczności przedstawionych przez skarżącego, występować mogą materialnoprawne podstawy złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego.

Postanowienie w przedmiocie wniosku o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego jest postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy, od którego przysługuje w związku z tym apelacja, a nie zażalenie (art. 518 zd. 1 k.p.c.), to podstawą prawną wydania takiego postanowienia jest w pierwszej kolejności przepis art. 693¹ k.p.c..

Zauważyć w związku z powyższym należy, że w niniejszej sprawie wnioskodawca podstawy żądania złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego upatrywał w treści art. 467 § 1 k.c. w związku z art. 693³ k.p.c. na gruncie których, depozyt może zostać złożony, jeżeli wskutek okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności, nie wie, kto jest wierzycielem, albo nie zna miejsca zamieszkania lub siedziby wierzyciela. Wnioskodawca wskazał w piśmie z dnia 26 lipca 2022 roku (k. 30 akt), że jedynym znanym wnioskodawcy „następcą prawnym” Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...) w T. jest Gmina T. i nie są mu znani pozostali następcy prawni Wspólnoty Mieszkaniowej. Nadto wniósł o zastosowanie procedury przewidzianej w art. 693¹ k.p.c. - Jeżeli wierzyciel lub jego miejsce zamieszkania nie są znane, sąd zarządza zamieszczenie ogłoszenia o zezwoleniu na złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego na stronie internetowej sądu oraz tablicy ogłoszeń w budynku sądu, a także na tablicach ogłoszeń i stronach internetowych urzędów obsługujących organy wykonawcze gminy i powiatu ostatniego miejsca zamieszkania tego wierzyciela, o ile jest ono znane.

Nie podzielając argumentacji apelującego sąd odwoławczy doszedł do przekonania, iż w realiach rozpoznawanej sprawy nie zaistniały materialnoprawne podstawy do udzielenia wnioskodawcy zezwolenia na złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego z uwagi na niewystąpienie przesłanek ujętych w art. 467 pkt 1 k.c., tj. że wnioskodawca nie wiedział na czym rzecz ma świadczyć swoje zobowiązanie i w jakiej części.

Należy mieć bowiem na uwadze, że wnioskujący załączył do wniosku akt notarialny rep. A nr (...) - umowę z dnia 15 lipca 2015 roku pomiędzy Gminą T. a małżonkami E. i W. F., z której wyraźnie wynika, że jej strony zniosły współwłasność nieruchomości miejskiej zabudowanej przy ul. (...) w T. (Kw (...)), przy czym przed zniesieniem współwłasności nieruchomości E. i W. małżonkowie F. byli jej właścicielami w udziale 985/10000 a Gmina T. w udziale 9015/10000. Wnioskodawca ma więc pełną wiedzę co do tego, w jakiej części należność w kwocie 3,83 zł miałyby przypadać poszczególnym dotychczasowym współwłaścicielom nieruchomości. Jednocześnie odpierając zarzuty apelacji należy wskazać, że w akcie notarialnym (k. 19 akt) jest wskazany adres E. F., W. F.. Natomiast adres Gminy T. jest informacją łatwą do uzyskania. Nic nie stoi zatem na przeszkodzie, aby w odpowiedniej proporcji apelujący należność zapłacił na rzecz osób uprawnionych chociażby za pośrednictwem przekazu pocztowego. Odnosząc się wreszcie do zarzutu zawartego w pkt. 1 i 2 apelacji oscylującego w zakresie niewiedzy wnioskodawcy co

do osoby wierzyciela należy zwrócić uwagę na regulację art. 12 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 roku o własności lokali (Dz.U. z 2021 r., poz. 1048 t.j. ze zm.) pożytki i inne przychody z nieruchomości wspólnej służą pokrywaniu wydatków związanych z jej utrzymaniem, a w części przekraczającej te potrzeby przypadają właścicielom lokali w stosunku do ich udziałów. W takim samym stosunku właściciele lokali ponoszą wydatki i ciężary związane z utrzymaniem nieruchomości wspólnej w części nieznajdującej pokrycia w pożytkach i innych przychodach. Już z treści przywołanego przepisu należy wyprowadzić wniosek, że wnioskodawca powinien mieć pełną wiedzę na temat adresów zamieszkania wierzycieli Państwa E. i W. F. oraz Gminy T. oraz z łatwością mógł przeliczyć jak kwota pożytku z nieruchomości, któremu z nich przypada.

Uwzględniając powyższe sąd odwoławczy stanął na stanowisku, iż zaskarżone postanowienie jako prawidłowe musiało się ostać, gdyż w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały materialnoprawne przesłanki uprawniające wnioskodawcę do złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego. Znane są mu bowiem osoby wierzycieli i nie istnieją żadne przeszkody w spełnieniu przez wnioskodawcę świadczenia na rzecz tych podmiotów.

Tak argumentując sąd okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. apelację wnioskodawcy jako niezasadną oddalił, o czym orzekł jak w sentencji.

sędzia Tomasz Szaj

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

Dnia 2 czerwca 2023 roku

SSO Tomasz Szaj